

చేరుకోనే వ్రుంది

లండన్ లో లిన్ కాలేజీలో ఉండగా కూర్చుని శాండవిచ్ తెలుసుకుంటే, హోరీ గాంటి అక్కడికి చేతిలో త్రే పట్టుకు వచ్చి "కెన్ ఇ జాయిన్ యు" అని అడిగాడు.

"హూర్! రండి" అన్నాను, నా త్రేని కొంచెం పక్కకు జరుపుతూ.

అతను ఏదో ఇదాలయస్ పాస్తా తెచ్చుకున్నాడు. ఆ బెబులీ దగ్గర మేమి చ్చరమే పువటం వల్ల, మా సంభాషణ అంతా తెలుగులోనే జరిగింది.

"ఈ మధ్య ఒక గమ్మత్తు జరిగింది తెలుసా" అన్నాడు హోరీ.

"చెప్పండి" అన్నాను శాండవిచ్ కొరుకుతూ.

"ఇండియానింగ్ మామయ్య వచ్చాడు. రను ఇండియాలో యూనివర్సిటీ లో పని చేసేటప్పుడు, అయిదేళ్ళకోసారి విజిటింగ్ ప్రొఫెసర్ గా అమెరికా వచ్చిపో తుండేవాడు. రిటైరయ్యాక మళ్ళీ ఇదే రావటం. వాళ్ళబాబాయి, అంటే నాకు బావ వరస అవుతాడేమిటి, రంగనాథరావని కుర్ర వెధవ. శాన్ డియాగోలోవుంటాడు. ఈ మధ్య వాడికో కూతురు పుట్టింది. మా మామయ్య అత్తయ్య వీడి కూతురి డెలివరీ కోసం అమెరికా వచ్చారన్నమాట. నా బావగాడికి పుట్టిన కూతురు సేవలకు అత్తయ్యను అక్కడ వుంటే, మా మామయ్య నన్ను చూద్దామని నా దగ్గరికి వచ్చాడు"

అది మామూలుగా జరిగేదే. కనుక అందులో నాకు గమ్మత్తు ఏమీ కనపడ లేదు. నెమ్మదిగా ఐస్ టీ తాగుతూ మిగతా కథ కోసం చెవులతనికి అప్పజెప్పాను. అతను ఆ గమ్మత్తు ఏమిటో చెప్పటం ప్రారంభించాడు.

"నిన్న మామయ్యని తీసుకుని షాపింగ్ మాలికి వెళ్ళినప్పుడు జఫ్ బ్రౌన్ - అతని భార్య తీసా కనపడారు. జఫ్ నన్ను తీసాకి పరిచయం చేస్తూ, "ఇతను నా కొలిగ్. పేరు హోరీ గాంటి" అని చెప్పాడు. అది విన్న మామయ్య అతను వెళ్ళేదాకా ఆగి అతను వెళ్ళగానే నన్నడిగాడు. "చక్కగా గంటి హరిప్రసాదరావని అమ్మానా న్నా పేరు పెడితే మధ్యలో ఎవడూ ఆ హోరీ గాంటి, కార్లో పాంటిలాగ. అమెరికాలో మనవాళ్ళు పేర్లు చిన్నవి చేసుకోవటం చూశాను కానీ, ఇలా అద్దాన్నంగా మార్పు చుంటారనుకోలేదు. మీరూ మీ తలతిక్క పేర్లూను" అన్నాడు.

అయిన తలతిక్క పేర్లు అనటానికి వేరే కారణం కూడా వుంది. ఇండి యాలో మనం ఇంటిపేరు ముందు చెప్పి తరువాత పేరు చెబుతాం. అమెరికాలో ముందు మనిషి పేరు, తర్వాత ఇంటి పేరు. అందుకేనేమో అమెరికాలో సర్నేమ్ అన రు. లాస్ట్ నేమ్ అంటారు. అంటే ఇండియాలో "కాదండి గంగరాజు" అనే ఆయన,

అమెరికాలో "గంగరాజు కాచండి" అవులాడని ఆయన దెప్పటమన్న మాట ఆ ఉదాహరణ రెండురోజులకోసారి నాకు చెబుతూనే వుంటాడు.

"అదేదో గొప్ప పేరని నేను మార్చుకోలేదు మామయ్యా ఆఫీసులో పిలవటానికి పేరు ఎన్నదిగా సులభంగా వుంటే పిలిచే వాళ్ళకి కష్టం వుండదు అందుకని" అన్నాను

"పెనాలెపె గోల్డ్ స్మిత్ అనే రెల్లమ్మాయీ మలాగా పేరుని చిన్నదిగా మార్చుకుంటుందా" అని అడిగాడు

"మార్చుకుంటుంది. మా ఆఫీసులోనే వుందో పెనాలెపె బిడీ అని ఆవిడని మేమందరం పెన్నీ అని పిలుస్తాం. అంతేకాదు అమెరికాలో డేనియల్ డేన్ అవుతాడు, డొనాల్డ్ డాన్ అవుతాడు, ఎలిజబెత్ లీసా అవుతుంది, జెన్నిఫర్ జేన్ అవుతుంది. దాంట్లో లప్పేముంది. మనం రాజేశ్వరావుని రాజు అనీ, కామేశ్వరావుని కాముడూ అనీ, సూర్యనారాయణని సూరీ అనీ పిలవటం లేదూ. అలాగే"

మామయ్య అన్నాడు. "తప్పు వుందీ అంటే వుంది. మనం ఆపేర్లలో ఇంట్లో ముద్దుగా పిలుస్తాం. ఆఫీసుల్లో ముద్దులూ, ముద్దు పేర్లూ ఏమిటి?" అలా అన్నప్పుడు ఆయన గొంతు అచ్చం రావి కొండలరావ్ గొంతులా వుంది.

"గుంటురులో మన పనిమనిషి నిన్ను కాముడు బాబూ అనే పిలుస్తుంది పనిమనిషికి వున్న ముద్దే మా ఆఫీసులో కూడాను" అన్నాను ఆయనో ఆట ఆడిస్తూ అదృష్టవశాత్తూ అప్పుడే అక్కడ శారా కనపడింది. మామయ్యకి పరిచయం చేశాను. "ఈవిడ శారా కేటీనేని" అని.

ఆవిడ "నమస్కారమండీ" అని తెలుగులో అనగానే, మామయ్య దిత్తరపోయి అడిగాడు. "ఏమ్మా! నీ అసలు పేరేమిటి" అని.

ఆవిడ నవ్వి "కేటీనేని సరస్వతి అండీ. మా ఆఫీసులో అంతా శారా అంటారు" అంది. మర్యాదగా వుండదనుకున్నట్టున్నాడు మామయ్య ఇంకేమీ అనలేదు.

తన కథ పూర్తి చేసి, పెదగా నవ్వాడు హారీ.

"అసలు వింత ఏమిటో తెలుసా. మా బావగాడి పేరు రంగనాథరావు అని చెప్పాను కదూ. అతన్ని ఆఫీసులో నేధన్ అనే అమెరికన్ పేరుతో పిలుస్తారు. వాడు కొత్తగా వుట్టిన తన కూతురికి తెలివిగా మోనిక అని పేరు పెట్టాడు. మోనిక అనే పేరు అమెరికాలో పిలవటానికి సులభంగా వుంటుందని. ఇండియా వాళ్ళకి మోనిక అని చెప్పి మామయ్యలాటి పెద్దల నోరు కట్టేశాడు"

ఆ తర్వాత కొన్ని రోజులపాటు అమెరికాలో మనవాళ్ళ పేర్ల గురించి ఆలోచించటం మొదలుపెట్టాను. నాకు తెలిసిన వాళ్ళల్లో రోజర్ రావు (రాజేశ్వర రావు), శామ్ టాడికాండ (శ్యామ్ తాడికొండ), పామెలా రెడ్డి (ప్రమీల రెడ్డి), రే గన్టర్ (రాయుడు గుంటూరు) మొదలైన వాళ్ళు వున్నారు. అలాగే కొంతమంది పేర్లు మార్చుకోకపోయినా, చిన్నవి చేసుకున్నారు. అంటే ఇంటి పేర్లు అలాగే వుంచి, అసలు పేరుని ఇండియన్ పద్ధతిలోనే చిన్నది చేసుకున్నారన్నమాట. సత్యనారాయణ సత్య అనో, సత్యం అనో మార్చుకుంటే, సూర్యనారాయణ సూర్యగానో,

సూరిగానో మారిపోతాడు

ఈ షేర్ల మార్పుల వల్ల లాభం వుందా అంటే లాభం రావలసిన వాళ్ళకి వుంది లేనివాళ్ళకి లేదు. అది చేస్తున్నాడదోగాలనుబట్టి, ఎంతవరకు వాళ్ళు రోజూ ఆమెరికన్ షేర్లకొకటి ఉన్నారో అన్నదాన్ని బట్టి వుంటుంది. ప్రైవేటు ప్రాక్టీస్ చేసుకుంటున్నారెందుకూ డాక్టర్ పెమ్మరాజువారిపాలెం సుబ్రహ్మణ్యంని ఆ పేరుతో పిలవాలంటే వాళ్ళ అఫీసు స్టాఫ్ కి, వేషంట్లకి, హాస్పిటల్ స్టాఫ్ కి గారు తిరగడు. బిన్నుడి చేసుకోవటం అవసరం. అలాగే రజ్జుమర్కాకి మార్కెటింగ్ ప్రెజెంటేషన్లు చేసే రాడేపల్లిగూడెం కిల్యాణి మందరరామయ్యగారు, కార్ టూడ్ గానో, ఇంకా ఏదోగానో అవతరించకపోతే బిజినెస్ చేయటం కష్టం.

అలాగే గుండెనొప్పిలో ఎమర్జెన్సీకి ఫోన్ చేసినప్పుడు, తిరుమలశెట్టి సీతారామకృష్ణారావు అని వాళ్ళకి అర్థంమయేలా చెప్పేసరికి, యమధర్మరాజు తన దున్నపోతుని వాళ్ళ ఇంటి ముందు చార్కింగ్ చేసే సమయం రావచ్చు.

ఇంచాక ఇండియాలో ముందు ఇంటిపేరు తర్వాత మన పేరు వ్రాస్తే, అమెరికాలో ముందు మనిషి పేరు తర్వాత ఇంటి పేరు వ్రాస్తారని చెప్పుకున్నాం. అలో చింతగా నాకనిపించేదేమిటంటే, ఇండియాలో మనది వంశపరమైన, సంఘపరమైన సంస్కృతి. అమెరికాలో వ్యక్తిపరమైన సంస్కృతి. అందుకే మనం ముందుగా ఇంటి పేరు వ్రాస్తే, అమెరికాలో ముందుగా మనిషి పేరు వ్రాస్తారేమో అనిపిస్తున్నది.

అన్వీనీలో నేను మన తెలుగు పిల్లలకి, తెలుగు బడి పెట్టి, ఎన్నో విశుకంగా తెలుగు మాట్లాడటం నేర్పిస్తున్నాను. ఒకరోజు రేఖ అనే పదేళ్ళ పిల్ల అడిగింది మన ఇండియన్ పేర్లు ఎందుకంత పొడుగ్గా వుంటాయి అని. ఆ అమ్మాయి ఉద్దేశ్యం లో, పొడుగు పేర్లంటే ఇంగ్లీషులో వ్రాశేటప్పుడు ఆ అక్షరాలు లెఖ్య పెడితే ఎక్కువ అక్షరాలు వుండేవి అని. అప్పుడు నేను ఆ అమ్మాయికి, తెలుగు భాషకి ఇంగ్లీషుకి వున్న తేడాలు వివరించాల్సి వచ్చింది తెలుగు ఫోనిక్ లాంగ్వేజ్. ఇంగ్లీషుకాదు. అంటే తెలుగులో అక్షరాలు స్వరపక్షమైనవి. అంటే స్వరం అక్షరమవుతుంది. ఇంగ్లీషులో స్వరాన్ని అక్షరాలలో తయారు చేయాలి. అందుకని మన పేర్లు ఇంగ్లీషులో వ్రాసేటప్పుడు పొడుగ్గా కనిపిస్తాయి. ఇదాహరణకి, రేఖ అనే పేరు తెలుగులో వ్రాస్తే రెండే అక్షరాలు. అదే ఇంగ్లీషులో REKHA ఐదు అక్షరాలు. ఇక్కడ రే అనే స్వరం తెలుగులో ఒక అక్షరం అయితే ఇంగ్లీషులో పలకటానికి రెండు అక్షరాలతో ఆ స్వరాన్ని తయారుచేయాల్సి వచ్చింది. అలాగే ఖ అనే స్వరం తెలుగులో ఒకే అక్షరం అయితే, ఇంగ్లీషులో మూడు అక్షరాలతో ఆ స్వరాన్ని తయారుచేయాల్సి వచ్చింది. ఫ్రెంచ్ చెక్ ఫోలిష్ పేర్లు చూస్తే ఇంగ్లీషు చాల నయమనిపిస్తుంది. ఆ భాషల్లో ఎన్నో అక్షరాలు మనకి అనవసరంగా కనపడతాయి. దానికి కారణం, అక్షరాలతో ఆ స్వరాలు పలికిన తర్వాత కూడా, CKZXYలాటి ఇంకా కొన్ని అక్షరాలు కనిపిస్తూనే వుంటాయి. బుడ్రో అనే ఫ్రెంచ్ పేరుని, ఇంగ్లీషులో BUDREAUX అని వ్రాస్తారు. నన్నడిగితే, మన తెలుగు భాష ప్రకారం ఆ పేరుని BUDRO అని వ్రాస్తాను. అందుకని, అది ఆయా భాషల సంప్రదాయపరంగా వుంటుంది కాబట్టి, అది మంచా చెడ

అని కాదు చూడాలి అనేది అనేక కారణాలను గమనించటం కొసం మామ్రమే ప్రాస్తున్నాను అలాగే కలిగిన ఎంతోమంది విదేశీ దేశీయులు (ఆమెంకాలో వున్న పదేళ్ళి వంశాల రాలు) కలిసే అమెరికాలోనూ, మిగతా విదేశాల్లోనూ వాళ్ళికో సంబంధ స్నేహ బాంధవ్యాలు అవసరమవుతుంటే, ఈ కేడాలను మనసులో పెట్టుకోవలసి అవసరం ఈ సందర్భంలో గురువుగారు ముఖ్యపాత్ర వేయడం ద్వారా ప్రాసిన విషయం చెప్పుకుంటాం మన తెలుగువాళ్ళకి మును మిగతా భాషల వారిలా కాదు, అన్ని అక్షరాలూ స్పష్టంగా పలుకుతాం అనే గర్వం కలిగి వుంటే కానీ అజానికి మనం అన్ని అక్షరాలనూ స్పష్టంగా పలకటమన్నది నిజం కాదంటూ ఒక ఆదాహరణ చెప్పారు మనం పేరు ప్రాసేటప్పుడు మార్యనారాయణ అని ప్రాస్తాం కానీ అతన్ని పిలిచేటప్పుడు సూన్నాణ అని పిలుస్తాం అంటారు ఆయన సరదాగానే అన్నాడు, అక్కడ మన హాపోక్రీ కొంచెం కనిపిస్తున్నానే వుంది

అలాగే తమిళం, ప్రభాకరిని ప్రభాగరి అంటారని, వాళ్ళని అసిపారే స్త్రాం వాళ్ళ భాష ప్రకారం అది అంటే అసి సరిపెట్టుకోం మనం తెలుగులో సంధులు కలిపి కొని, చోట్ల సరిగా అలాగే అంటాం ఉదాహరణకి ననుగని, నినుజాని మొదలైనవి ఇక్కడా కచ్చితపలు గజడదబలయి పోయాయి కాకపోతే మనకి సంధులు అనే ఒక ఎక్స్ క్యూజ్ వుంటే అది చెప్పుకుని, తమిళం ఎక్స్ క్యూజ్ ఎక్స్ క్యూజ్ కుండా, వాళ్ళ భాషల చూసి మనం సప్రకృతుంటుంటాం పేర్ల గురించి మొట్టాడు కునేటప్పుడు నాకు గుర్తుకొచ్చే రెండు విషయాలు

నేను కాకినాడలో వడుపుకునేటప్పుడు, స్నేహితులతో కలిసి సినిమాకి వెళ్ళినప్పుడు మామూలుగా జరిగేది ఏం? ఓడు మీద వెడుతుంటే, హఠాత్తుగా ఒరే సత్తెన్నారాయణ అని పిలుస్తారేవరో కన్నా అనుకుని నేను రక్కున వెళ్ళి తిరిగి వాడిని గమ్యత్తెమిటంటే అత్యంతో పాటే, ఒక పాతలమంది నాలాగే అనుకుని, వెనక్కి తిరిగేవాళ్ళు దానికి కారణం, దగ్గరలోనే అన్న పరం సత్యనారాయణ స్వామి గుడి వుండటం వల్ల అక్కడ ఆ పేరు వాలామంది వుంటుంది తిరుపతిలో శ్రీనివాస్ వెంకటేశ్వర్లు పద్మావలగా, వైజాగ్లో అప్పారావు, సింహాచలంలా, పరంపర ప్రాంతంలో యాదగిరిలా, గుంటూరు ముగ్గిగిరి ప్రాంతంలో కరసింహారావులా నరసింహారావు అంటే గుర్తొచ్చింది గుంటూరులో లాయర్ల, డాక్టర్ల, ఆడిటర్ల ఇంటి ముందర కేట్ బోర్డులు చూస్తే, ఎక్కువగా కనిపించేవారు ఎమిటో తెలుసా ఎవరి నరసింహారావు, బి వి ఎల్ కరసింహారావు, సి వి ఎల్ కరసింహారావు, డి వి ఎల్ కరసింహారావు, పి వి ఎల్ కరసింహారావు, వై వి ఎల్ కరసింహారావు ఎ నింటి వై దాకా ఇంటిపేర్లయితే, అసలు పేరు వెంకట లక్ష్మీ కరసింహారావు అన్నమాట

పేరులో ఎమిటి అని అంటారు కానీ, చాలా వరకూ పేరులోనే వుండి అంటెంటుకు మన సినిమాల్లో, సటికమిలు వాళ్ళి అంటే పేర్లని సులభంగా వుండే పేర్లకి మార్చుకోలేదా వాణిశ్రీ, జయప్రద, రుఖి, రాశి, సౌందర్య ఇటీ అంటే

పేరులోనే వుంటే అని సరిపెట్టుకావాలేమో

* * *